

Kogukonna
fondid

kohal-
kohaliku elu
elu
toetamine
toetamine ja arendamine
arendamine

Mis on kogukonnafond?

Kogukonnafondi (inglise keeles *community foundations*) eesmärgiks on kohaliku arengu toetamine, olgu siis tegemist linna, maakonna või ka administratiivpiiridest erineva territooriumiga, kus elavad inimesed tajuvad end ühtse kogukonnana, jagavad sarnaseid eesmärke ja huvisid. Kogukonnafond saab kaasa aidata kogukonna ees seisvate probleemide lahendamisele.

Esimene kogukonnafond loodi 1914. aastal USA-s. Tänapäeva seisuga on Ühendriikides üle 500 taolise fondi, mis teenivad erinevatele kogukondadele intressi sadadelt miljonitelt fondidesse paigutatud dollaritelt.

Ida-Euroopa esimene kogukonnafond asutati Slovakkias, Banska Bystricas 1994. aastal. Nüüd suudab Banska Bystrica kogukonnafond toetada 130 projekti aastas ning fondi põhikapitali on kasvatatud 20 miljoni slovaki kroonini. Euroopa erinevates riikides on tänaseks asutatud kümneid kogukonnafonde.

Mis on?

Kuidas töötab kogukonnafond?

On **mittetulunduslik** valitsusväline organisatsioon.

Töötab **vabatahtlike** abi kasutades.

Tegeleb aktiivselt rahastamisvõimaluste otsimisega, et kasvatada fondi põhikapitali ning jagada toetusi kohalikku elu edendavatele projektidele.

Paigutab erinevatest allikatest saadud annetused kapitalina tulu teenima. Investeeringutest saadud tulu jaotatakse toetustena taotlejatele.

Kogub pidevalt rahalisi vahendeid, kaasates sellesse tegevusse kogukonda.

Teeb koostööd üksikisikute ja firmadega olenemata nende suurusest või tegevusvaldkonnast. Annetajateks võivad olla nii suured ettevõtted, pangad kui ka väiksemad firmad ja eraisikud.

Arvestab nii annetajate kui kogukonna huvisid ja vajadusi. Annab annetajatele võimaluse asutada omanimelisi või soovitud nimetusega sihtkapitale.

Saavutab annetaja poolt valitud heategevuslikud eesmärgid.

Toetab kohalikke mittetulundusühinguid, koole jt kohalikes huvides tegutsevaid asutusi; traditsiooniliselt toetatakse valdkondi nagu tervishoid, haridus, sotsiaalhoolekanne, kultuur, keskkonnakaitse, sport, turvalisuse tagamine.

Otsuseid toetuste määramise kohta teeb vabatahtlikel alustel tegutsev fondi nõukogu, kuhu kuuluvad usaldusväärsed ja lugupeetud kogukonnaliikmed. Nõukogu otsused on avalikud ja kõigile kättesaadavad ning langetatakse vastavalt kehtestatud reeglitele, mida on eelnevalt tutvustatud avalikkusele.

On usaldusväärne: aruanded ja läbipaistev raamatupidamine annavad täieliku pildi fondi tegevustest ning on annetajatele kättesaadavad, tagades sellega kindlustunde nende annetuste sihipärase kasutamise suhtes.

**Kogukonnafond
suudab ja soovib näha
valdkondadevahelisi seoseid,
sest eesmärk on laiem:
kohaliku elu toetamine
ja arendamine kogu
selle mitmekesisuses.**

Millest kasu saab annetaja?

Kogukonnafond ...

Kuulab annetajad ära ja analüüsib kohalikke vajadusi

Kogukonnafond tunneb huvi, millised on annetaja jaoks prioriteetsed valdkonnad, mille heaks ta soovib raha panustada ning tagab, et toetus läheb just soovitud sihtgrupile. Annetaja ei pea ise tegelema projektide ja abipalujate hindamisega. Fond valib abisaajad vastavalt doonori prioriteetidele ning tagab läbipaistva raamatupidamise ja aruandluse.

On seotud konkreetse paigaga

Annetaja raha läheb oma kogukonna hüvanguks ja tulemused on hästi nähtavad.

Saab annetada ka väiksemaid summasid

Kogukonnafond kasutab oskuslikult nii suuri kui väikesi annetusi, saavutamaks olulisi heategevuslikke eesmärke. Mida laiem on annetajate ring, seda enam hakkavad kohalikud inimesed hoolima oma kodukoha käekäigust ning tunnetavad end ühtsena. See tagab kogukonna stabiilsuse ning meeldiva, hooliva õhkkonna.

Loob ja kasvatab põhikapitali ja sihtkapitale

Olles teinud oma annetuse, võib annetaja olla kindel, et seda kasutatakse heategevuslikel eesmärkidel. Lisaks rahale võib annetada väärisasju, kinnisvara, autoriõigusi jm. Seaduses ettenähtud ulatuses on annetus maksuvaba.

Annetustele kehtivad maksusoodustused

Kehtiva maksuseaduse alusel on juriidilistel isikutel maksuvaba kuni 3% sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete summast või 10% eelmise majandusaasta kasumist. Füüsilistel isikutel on õigus maksustatavast tulust maha arvata annetused kuni 5% ulatuses tulust. Tulumaksuseaduse kohaselt võib tulumaksusoodustusega mittetulundusühingutele ja sihtasutustele annetatud summad tuludest maha arvata kui heategevusliku annetuse.

On läbipaistev, avatud, usaldusväärne ja sõltumatu võimust ning poliitikutest

Annetaja raha kasutatakse arukalt ja vastavalt protseduurireeglitele, mis teevad võimatuks väärkasutuse. Vähemalt kord aastas saab annetaja aruande, mis näitab ära annetuse kasutamise.

Teavitab kogukonda annetajate panusest ja toetatud projektidest

Kogukonnafond hoolitseb selle eest, et annetuste tegijad, olgu siis firmad või eraisikud saaksid ära märgitud – neile pühendab tähelepanu meedia, neid kutsutakse erinevatele üritustele.

Arendab rahastajate ideid ja nägemusi kogukonna arengust

Kui Teil pole aega kohalike sotsiaalprobleemide analüüsiks, määratlemaks neist kõige olulisemaid, siis kogukonnafond teeb seda Teie eest, kaasates eksperte ja spetsialiste.

Igäihest võib saada filantroop

Te ei pea olema miljonär, et teha midagi oma kogukonna heaks. Iga annetus on hea tegu ja märk sotsiaalsest solidaarsusest.

Kõik panused sobivad.

Mitte ainult raha, vaid ka aeg maksab ning igäiks, kes teeb vabatahtlikku tööd fondi heaks, on samuti annetaja.

Kogukonna fondid community foundations

EESTIS

Eesti esimesed kogukonnafondid tegutsevad Viljandimaal ja Järvamaal BALTI-AMEERIKA PARTNERLUSPROGRAMMI (BAPP) toetusel, mida finantseerivad ühiselt AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE RAHVUSVAHELISE ABI AGENTUUR ja AVATUD ÜHISKONNA INSTITUUT.

SA VILJANDIMAA KOGUKONNA FOND
Vabaduse plats 2, Viljandi 71020

Juhataja: Pille Põllumäe vkfond@viljandimaa.ee
Tel 521 3845 Fax 433 3769

SA JÄRVAMAA KOGUKONNAFOND
Rüütli 25, Paide 72713

Juhataja Toomas Tippi toomas.tippi@mail.ee
Tel 506 4938

Kogukonnafilantroopia tugisorganisatsioon

PEIPSI KOOSTÖÖ KESKUS
Aleksandri 9, Tartu 51004

Projektijuht: Iti Aavik iti.aavik@ctc.ee
Tel 730 2302, 5346 2209 Fax 730 2302

www.ctc.ee

